

ΙΟΙ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Τι είναι ο ιός υπολογιστή;

Ο ιός υπολογιστή είναι ένα μικρό πρόγραμμα λογισμικού που εξαπλώνεται από έναν υπολογιστή σε έναν άλλο και παρεμβαίνει στη λειτουργία των υπολογιστών. Ένας ιός υπολογιστή μπορεί να καταστρέψει ή να διαγράψει δεδομένα σε έναν υπολογιστή, να χρησιμοποιήσει ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για να μεταδώσει τον ιό σε άλλους υπολογιστές ή ακόμα και να διαγράψει όλα τα δεδομένα στο σκληρό δίσκο.

Οι ιοί υπολογιστών διαδίδονται πιο εύκολα από τα συνημμένα σε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω άμεσων μηνυμάτων. Επομένως, δεν πρέπει να ανοίγετε ποτέ ένα συνημμένο ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκτός εάν γνωρίζετε τον αποστολέα του μηνύματος ή εκτός εάν αναμένετε το συνημμένο ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι ιοί υπολογιστών μπορεί να είναι μεταμφιεσμένοι ως συνημμένες αστείες εικόνες, ευχετήριες κάρτες ή αρχεία ήχου και βίντεο. Οι ιοί υπολογιστών μεταδίδονται επίσης χρησιμοποιώντας στοιχεία λήψης στο Internet. Οι ιοί υπολογιστών μπορεί να κρύβονται σε πειρατικό λογισμικό ή σε άλλα αρχεία ή προγράμματα που μπορεί να κατεβάσετε.

Οι ιοί μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

* Ανάλογα με το σημείο του υλικού ή του λογισμικού που μολύνουν:

- * Τομείς σκληρού δίσκου συστήματος
- * Αρχεία
- * Ιοί μακροεντολών
- * Ιοί πηγαίου κώδικα
- * Ιοί συμπλεγμάτων (σκληρού) δίσκου

* Ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούν τη μόλυνση:

- * Πολυμορφικοί ιοί
- * Αόρατοι ιοί
- * Θωρακισμένοι ιοί
- * Πολυτμηματικοί ιοί
- * Ιοί πλήρωσης κενών
- * Ιοί παραλλαγής

Συμπτώματα ιού υπολογιστή

Αν υποψιάζεστε ή είστε βέβαιοι ότι ο υπολογιστής σας έχει προσβληθεί από ιό υπολογιστή, φροντίστε να αποκτήσετε το τρέχον λογισμικό προστασίας από ιούς. Ακολουθούν ορισμένες βασικές ενδείξεις σύμφωνα με τις οποίες ένας υπολογιστής μπορεί να έχει προσβληθεί:

- * Ο υπολογιστής λειτουργεί πιο αργά από ό, τι συνήθως.
- * Η λειτουργία του υπολογιστή σταματάει ή κλειδώνει συχνά.
- * Ο υπολογιστής παρουσιάζει σφάλματα και μετά κάνει επανεκκίνηση κάθε λίγα λεπτά.
- * Ο υπολογιστής επανεκκινεί μόνος του.. Επίσης, ο υπολογιστής δεν λειτουργεί όπως συνήθως.
- * Οι εφαρμογές στον υπολογιστή δεν λειτουργούν σωστά.
- * Δεν είναι δυνατή η πρόσβαση στους δίσκους ή στις μονάδες δίσκου.
- * Δεν είναι δυνατή η σωστή εκτύπωση..
- * Βλέπετε ασυνήθιστα μηνύματα σφάλματος.

- * Βλέπετε παραμορφωμένα μενού και παράθυρα διαλόγου.
- * Υπάρχει διπλή επέκταση σε ένα συνημμένο που ανοίξατε πρόσφατα, όπως επέκταση .jpg, .vbs, .gif ή .exe.
- * Ένα πρόγραμμα προστασίας από ιούς έχει απενεργοποιηθεί χωρίς λόγο. Επιπλέον, δεν είναι δυνατή η επανεκκίνηση του προγράμματος προστασίας από ιούς.
- * Δεν μπορεί να εγκατασταθεί ένα πρόγραμμα προστασίας από ιούς στον υπολογιστή ή το πρόγραμμα προστασίας από ιούς δεν θα εκτελεστεί.
- * Εμφανίζονται νέα εικονίδια στην επιφάνεια εργασίας, τα οποία δεν τοποθετήσατε εσείς εκεί ή τα εικονίδια δεν σχετίζονται με κανένα από τα προγράμματα που εγκαταστήσατε πρόσφατα.
- * Παρατηρείται απροσδόκητη αναπαραγωγή περιεργων ήχων ή μουσικής από τα ηχεία.
- * Κάποιο πρόγραμμα εξαφανίζεται από τον υπολογιστή, παρόλο που δεν το καταργήσατε σκόπιμα.

Τρόποι διάδοσης

Οι ιοί διαδίδονται από τον ένα υπολογιστή στον άλλο με δύο τρόπους: Είτε μέσω φορητού μέσου αποθήκευσης είτε μέσω δικτύου. Ο δεύτερος τρόπος είναι σήμερα ο πλέον διαδεδομένος, λόγω της ευρείας διάδοσης του Διαδικτύου διεθνώς. Η βασική υπηρεσία διάδοσης ιών είναι αυτή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), μέσω του οποίου αποστέλλονται είτε ως συνημμένα είτε ως τμήμα αυτού καθαυτού του μηνύματος. Για το λόγο αυτό, πολλές υπηρεσίες e-mail προσφέρουν πρώτα σάρωση των μηνυμάτων και των συνημμένων τους με κάποιο αντιβιοτικό, πριν επιτρέψουν στο χρήστη να τα λάβει.

Τρόποι αντιμετώπισης

Οι ιοί αποτέλεσαν και αποτελούν έναν από τους πλέον διαδεδομένους τύπους κακόβουλου λογισμικού. Η ανίχνευση τους από τον απλό χρήστη είναι από δύσκολη έως αδύνατη - ορισμένοι, μάλιστα, ιοί, είναι τόσο προσεκτικά δημιουργημένοι που ακόμη και ο πλέον ειδικευμένος χρήστης αδυνατεί να τους εντοπίσει χωρίς να διαθέτει ειδικά προγραμματιστικά εργαλεία. Για την προστασία ενός συστήματος έχει δημιουργηθεί μια ειδική κατηγορία λογισμικού, γνωστή ως αντιϊκό (antivirus). Προκειμένου να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη και χωρίς μολύνσεις λειτουργία ενός συστήματος, τα αντιϊκά εκκινούν ταυτόχρονα με το λειτουργικό σύστημα του υπολογιστή, χωρίς εντολές από το χρήστη, και παραμένουν ως διαδικασίες στη μνήμη (memory resident), ώστε να είναι σε θέση να ανιχνεύουν τυχόν μολύνσεις σε πραγματικό χρόνο. Τα προγράμματα αυτά πρέπει να αναβαθμίζονται σε τακτική βάση, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν με επιτυχία τους νεοδημιουργούμενους ιούς. Σήμερα, αρκετοί οίκοι δημιουργίας λογισμικού ασχολούνται με τη δημιουργία τέτοιων προγραμμάτων. Τα αντιϊκά είναι σε θέση τόσο να εντοπίσουν μόλυνση τη στιγμή που αποπειράται, όσο και να "καθαρίσουν" τυχόν μολυσμένα αρχεία που εντοπίζουν.

Κάθε αντιϊκό έχει το δικό του τρόπο δράσης απέναντι στους ιούς. Ωστόσο, τα περισσότερα είναι σε θέση να εργάζονται σε πραγματικό χρόνο, εντοπίζοντας τους ιούς τη στιγμή ακριβώς που αποπειρώνται να μολύνουν το σύστημα. Ορισμένα τέτοια προγράμματα προσφέρονται δωρεάν για προσωπική χρήση (δεν καλύπτουν, ωστόσο, ούτε μικρό τοπικό δίκτυο υπολογιστών) και άλλα έναντι σχετικά χαμηλής τιμής (κανένα αντιϊκό για υπολογιστές δικτύου δεν προσφέρεται δωρεάν μέχρι σήμερα). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δημιουργοί ιών λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους τις μεθόδους εντοπισμού του "προϊόντος" τους και δημιουργούν ιούς, οι οποίοι προσπαθούν να αποφύγουν τον εντοπισμό, ακόμη και με απενεργοποίηση του αντιϊκού. Αυτό σημαίνει ότι ο χρήστης θα πρέπει να ενημερώνει τακτικότερα το λογισμικό του αλλά και να δημιουργεί τις ειδικές δισκέτες, που τα περισσότερα αντιβιοτικά προγράμματα προτείνουν τη δημιουργία τους, ώστε να είναι δυνατή η εκκαθάριση και η επαναφορά του συστήματος μετά από τυχόν μόλυνσή τους.